

De middeleeuwen

Gebruik bron 2.

De tekst van deze kroniek past bij een kenmerkend aspect dat heeft bijgedragen aan de ondergang van het West-Romeinse Rijk.

- 2p 4 Noem dit kenmerkend aspect en geef aan waardoor dit kenmerkend aspect heeft bijgedragen aan de ondergang van het West-Romeinse Rijk.

Gebruik bron 3.

Een conclusie:

Uit deze bron kun je concluderen dat er tussen de vroege en de late middeleeuwen zowel sprake is van continuïteit als van verandering in de militaire organisatie.

- 4p 5 Ondersteun deze conclusie door uit te leggen:
- waaruit die continuïteit bestaat en
  - dat de militaire organisatie zich aanpast aan de nieuwe economische omstandigheden.

De middeleeuwen

---

bron 2

Fragment uit de kroniek van bisschop Gregorius van Tours, geschreven tussen 573 en 591. De gebeurtenissen in het fragment spelen zich af in de vijfde eeuw:

Men zegt dat Chlodio (...) koning van de Franken was en dat hij in de vesting Duisburg in Thüringen (in Duitsland) leefde. In zuidelijke richting hadden de Romeinen het land tot aan de rivier de Loire in handen. Aan de overkant van de Loire heersten de Goten. De Bourgondiërs (...) leefden aan de overzijde van de Rhône, die door de stad Lyon stroomt. Chlodio zond verkenners naar de stad Kamerijk. Toen die alles hadden ontdekt wat ze wilden weten, kwam Chlodio er zelf achteraan, verpletterde de Romeinen en nam de stad in. Toen hij zich daar had gevestigd, nam hij al spoedig het gebied in tot aan de rivier de Somme.

bron 3

In 1348 sluiten de Prince of Wales (de Engelse troonopvolger) en Sir Henry Eam een overeenkomst:

Toekenning voor de duur van het leven aan Sir Henry Eam van een jaarlijkse rente ter waarde van 100 mark. De rente wordt in gelijke delen met Pasen en het St.-Michielsfeest (29 september) uitbetaald. (...) De genoemde Sir Henry (...) bood zich vrijwillig aan en beloofde zich zijn leven lang in dienst te stellen van de prins, en hem te vergezellen waarheen de prins maar wil (...), zowel in tijden van vrede als in tijden van oorlog. Hij zal voor hem tegen iedereen vechten (...), wanneer de prins strijdt voor de verdediging van zijn eigen gebieden. De prins van zijn kant wil Sir Henry graag een dusdanige beloning geven dat hij vast aan zijn hof wordt verbonden.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.